

nárok na náhradu této škody zahrnut je v žalobním nároku, ač žalobce uplatňuje jiný důvod náhradní (čl. 355 a 356 obch. zák.), ježto v obou případech jde o náhradu škody, vzniklé prodlením žalované strany. Jiná jest otázka, kdy stalo se vrácení peněz skutkem, zda teprve výplatou jich k rukou žalobcovým, či již poukazem jich. Odvolací soud pokládá za rozhodnou výplatu peněz, dovolací soud s ním nesouhlasí, shledává tento názor nesprávným posouzením věci po stránce právní. Přímé placení peněz nebylo vzhledem k různým bydlístím stran a valutovým předpisům možné, bylo proto nutno k výplatě peněz v cizí valutě použiti prostřednictví peněžních ústavů. Odvolací soud shledává proto právem prodlení žalobcovo při výplatě kupní ceny v tom, že ji pozdě poukázal, a ne v tom, že peníze došly pozdě žalované strany. Výplata peněz nemohla následovati bezprostředně po jich poukazu, toto meziobdobí nespadá však na vrub strany, jež peníze poukázala, pokud jen poukaz stal se řádným způsobem. Uvážiti je dále, že žalovaná strana nebyla hned zpočátku povinna, vrátiti kupní cenu, v prodlení vzhledem ke kupní smlouvě byl žalobce, a ne ona. Rozhodla-li se žalovaná strana pro vrácení kupní ceny, převzala tím jediné povinnost, poukázati žalobci kupní cenu v čas a řádným způsobem. Nezáleží dále na tom, kdy peníze žalobce došly, pokud nestalo se tak následkem poukazu daného v nevhodnou dobu anebo nesprávným způsobem, čehož však žalobce netvrdil. Ručí proto žalovaná v první řadě pouze za dobu, jež uplynula mezi dopisem jejím z 5. ledna 1920 a poukazem peněz, a je podle dne poukazu čítati jak rozdíl na kursu, tak i úroky z prodlení, jež bude vypočísti též podle kursu dne poukazu. V druhé řadě bude uvažovati o tom, zda poukaz stal se správně či zda žalovaná opomenutím náležitostí poukazu nezavinila aspoň částečně průtah výplaty peněz. Uvedené skutečnosti nebyly probrány, zejména nebyla zjištěna doba poukazu peněz. Bez tohoto zjištění nelze ve věci rozhodnouti a je proto nutno řízení doplniti v naznačeném směru. Bylo proto zaříditi další podle §u 510 c. ř. s.

Čís. 2485.

Převzal-li kupitel nemovitosti knihovně zajištěný dluh prodatele, aniž by věřitel byl prohlásil, že přijímá kupitele za dlužníka, ručí prodatel za to, že věřitel na něho nedokročí. Lhostejno, že kupitel nemovitost zatím dále zcizil a že věřitel vymohl si právoplatný rozsudek proti prodateli a vedl na něho exekuci, jen když pohledávka nebyla dosud prodatelem zaplacená.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1923, Rv I 1401 22.)

Žalovaný koupil od žalobce nemovitost a převzal k zúročení a zaplacení pohledávku Idy E-ové, vtělenou na koupené nemovitosti. Věřitelka nebyla o převzetí dluhu vyrozuměna. Po splatnosti pohledávky vysoudila Ida E-ová proti žalobcům spor o zaplacení pohledávky. Žalobce prodatelu na kupitele, jenž byl zatím nemovitost dále zcizil, by zaplatil dluh Idě E-ové, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Rozhodnutí rozepře

záleží jedině na správném pojetí, jednak ustanovení §§ 1404—1408 obč. zák. a právního poměru mezi stranami, jednak právního poměru stran k hypotekární věřitelce Idě E-ové. Jest nesporno, že žalovaný při koupi domu převzal na srážku kupní ceny zaplacení a zúročení knihovně zajištěné pohledávky Idy E-ové. Jelikož z kupní smlouvy samé nelze nic více seznati, jde podle §u 1408 obč. zák. mezi žalovaným a žalobci o převzetí dluhu a nikoli o pouhé převzetí plnění; to znamená, že žalovaný je jako kupitel prodávatelům, žalobcům, zavázán, aby za převzatou hypotekární pohledávku ručil nejen jako majitel hypoteky, nýbrž i jako osobní dlužník. Okolnost, že si žalobci opomenuli zajistiti ve smyslu druhého odstavce §u 1408 obč. zák. použitím výzvy na hypotekární věřitelku převzetí dluhu žalovaným také vůči ní, má jen účinek, že zůstávají žalobci nadále zavázáni jako osobní dlužníci. Podle §u 1404 obč. zák. ručí sice žalovaný následkem převzetí dluhu bez ohledu na to, zda je vlastníkem pozemku čili nic žalobcům za to, že věřitelka nebude na ně nastupovati. Závazek ten však by přirozeně mohl míti význam a býti dobytným jen, pokud ještě na žalobce věřitelka Ida E-ová nenastoupila; závazek žalovaného v tomto směru pozbyl své opodstatněnosti v tom okamžiku, kdy Ida E-ová zažalovala pohledávku proti žalobcům, vymohla si pravoplatný rozsudek a rozsudek pod duhonem práva uplatňovala, takže vymáhání se stalo skutečností, které ani procesní cestou nelze odstraniti. Nárok, zaručený žalobcem v §u 1404 obč. zák. vůči žalovanému, není již vymahatelným a proměnil se v nárok na náhradu škody z porušení smluvních povinností, t. j. na náhradu toho, co jsou nuceni plniti k vymáhání hypotekární věřitelkou. Onen nárok na náhradu může však povstati teprve tehdy, když žalobci pohledávku hypotekární věřitelky skutečně zaplatili. Z toho vyplývá jednak, že žalobní žádání, by byl žalovaný přinucen k tomu, pohledávku Idy E-ové, kterou žalobci jí dluhují jako osobní dlužníci a k již zaplacení byli pravoplatně odsouzeni, Idě E-ové zaplatiti, je pochybeným, jednak však také, že žalobci nejsou oprávněni na žalovaném žádati náhradu žalobních a exekučních útrat. Jelikož žalobci zůstali osobními dlužníky Idy E-ové, nesměli vůči ní odepřiti zaplacení pohledávky, a tím připraviti se vůči ní do prodlení; nesměli to nechatí dojiti k žalobě a k exekuci. Měli k jejímu žádání, tím spíše ještě k její žalobě zaplatiti hypotekární pohledávku s vzešlými útratami. Promeškali-li to, jsou povinni útraty žaloby a exekuce jako zaviněné útraty také sami nésti.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolání žalobcu jest oprávněno, pokud jde o žalobní žádost, aby žalovaný byl uznán povinným, zaplatiti Idě E-ové 35.000 K s příslušnými úroky a úroky z úroku. V té příčině jest rozhodným obsah smlouvy tržové, mezi stranami 28. února 1921 uzavřené. Žalovaný převzal touto smlouvou k zúročení a zaplacení uvedenou pohledávku Idy E-ové 35.000 K, jak uvedena byla v dřívější tržové smlouvě ze dne 1. září 1920. Žalovaný převzal tím podle §u 1408 obč. zák. dluh žalobců. Poněvadž však věřitelka žalobcu, Ida E-ová, neprohlásila, že s tím souhlasí, žalovaný nestal se osobním dlužníkem jejím, nýbrž ručí podle

Šu 1405 obč. zák. jen tak, jako dle Šu 1404 obč. zák. při převzetí splnění, totiž ručí žalobcům za to, že jejich věřitelka Ida E-ová na ně nedokročí, nebo-li že nebude na nich pohledávku vymáhati. To jest osobní závazek žalovaného vůči žalobcům, jehož se nesprostil tím, že nemovitost, na níž pohledávka Idy E-ové vázne, prodal a odevzdal dále Luise H-ové, že ta to stala se knihovni vlastníci nemovitosti a převzala trhovou smlouvou, s žalovaným uzavřenou, pohledávku k zaplacení. Tvrzení žalovaného, že při převzetí pohledávky měl za to, že není splatna a že tedy nemusí být hned zaplacená, jest právě tak nerozhodno, jako jeho tvrzení, že on nestal se vlastníkem nemovitosti. Poněvadž pohledávka Idy E-ové 35.000 K stala se splatnou a věřitelka vznesla proti nynějším žalobcům žalobu na zaplacení, načež na základě soudního rozsudku, o žalobě vydaného, vymáhala na nich tuto pohledávku exekučně, žalobci jsou oprávněni, žádati na žalovaném, aby podle závazku, smlouvou trhovou ze dne 28. února 1921 převzatého, sám zaplatil tuto pohledávku s příslušnými úroky a úroky z úroků věřitelce Idě E-ové, aby žalobci byli takto sprostěni své platební povinnosti vůči ní a v důsledku toho i dalších exekučních kroků, jimiž by mohla proti nim nastoupiti, dokud by pohledávka její nebyla úplně zaplacená. Minění odvolacího soudu, že onen závazek žalovaného vůči žalobcům pominul tím, že Ida E-ová vymohla si proti žalobcům právoplatný rozsudek a vedla proti nim exekuci, jest mylné. Závazek ten trvá dále, poněvadž není zjištěno, ani tvrzeno, že exekuce, vedená Idou E-ovou proti žalobcům měla úspěch, že totiž Ida E-ová dosáhla zaplacení své pohledávky 35.000 K s příslušenstvím; vždyť teprv uspokojením Idy E-ové jako věřitelky, totiž zaplacením celé pohledávky 35.000 K s příslušenstvím této věřitelce, pomine její právo, vymáhati na žalobcích tuto pohledávku, a tedy pomine i ručení žalovaného vůči žalobcům. Dokud pohledávka Idy E-ové není jí zaplacená, může stále pokračovati v exekuci proti žalobcům, po případě za povolení nové exekuce proti nim žádati a žalovaný ručí jim tedy dále podle Šu 1404 obč. zák., jsa povinen sprostiti je další exekuce.

Čís. 2486.

Ujednání, že prodatel ručí za zboží a že je vezme zpět, bude-li kupiteli jeho odběratelem vráceno, dlužno rozuměti tak, že prodatel jest povinen zboží zpět vzít, kdyby se ukázalo vadným. Nejde tu o koupi s výhradou zpětného prodeje. Oznámiv vady bez prodlení, zachoval si kupitel námitky z vadnosti zboží též proti nároku na zaplacení ceny trhově.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1923, Rv I 1430/22.)

Žalobkyně prodala žalované firmě zboží (síťky), jež bylo kupitelce odevzdáno dne 15. března 1920. Při zkoumání zboží prohlásil zástupce prodatelky kupitelce, by zboží dále neprohližela, že za ně ručí a že je kdykoliv vezme zpět, kdyby kupitelce bylo vráceno. V červenci 1920 obdržela žalovaná od jednoho ze svých odběratelů 87 veletuctů sítěk zpět, jež pak dala k dispozici žalobkyni. Žalobu o zaplacení nedoplatku kupní ceny procešní soud první stolice zamítl, maje za to,